

ת"פ 22488/03/21 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד כאיד אבו ענזה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 22488-03-21 מדינת ישראל נ' אבו ענזה(עציר)
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא

בעניין: מדינת ישראל-תביעות נגב
ע"י ב"כ עו"ד רמה קלימי
נגד
המאשימה

כאיד אבו ענזה (עציר)-ויעוד חזותי
ע"י ב"כ עו"ד האיל אבו גראה בשם עו"ד דרויש הנאשם
נאשף

הכרעת דין

1. החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו וזאת מחמת הספק.

רקע

2. נגד הנאשם הוגש ביום 10.3.2021 כתב אישום המייחס לו עבירת הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952.

על פי כתב האישום, ביום 9.3.2021 בבאר שבע הסיע הנאשם את תושב הרשות אמגד זידאת (להלן: אמגד) אשר שהה בתחומי מדינת ישראל ללא אישור.

מהלך המשפט:

3. בהתאם לבקשת ההגנה מיום 16.4.2021 במסגרתה הודיע ב"כ הנאשם כי הוא כופר במיוחס לו בכתב האישום, מסכים להגשת כלל ראיות התביעה ומבקש לקבוע מועד קרוב לדיון לשמיעת עדות הנאשם, נקבע מועד הוכחות ליום 28.4.2021 וניתנה הוראה על הגשת תיק מוצגים.

4. תיק מוצגים הוגש וסומן ביום 25.4.2021.

5. ביום 28.4.2021 הודיעה המאשימה "אלו עדיי" והנאשם העיד להגנתו.

6. הנאשם העיד כי הוא מכיר את אמגד ואת יתר בני המשפחה מזה שנים וכי הוא מביא אותם מהמחסום לישראל ובחזרה מדי יום. לדבריו, התושבים כולם עובדים בבאר שבע והוא מוריד את חלקם בבית החולים סורוקה, חלקם בתחנה המרכזית וחלקם בשוק. לדבריו מדובר בסוחרים שהוא יודע שהם בעלי אישורים והוא גם נבדק מעת לעת על ידי שוטר. לדבריו, ביום האירוע הסיע בסך הכל 6 אנשים מבני המשפחה וכולם אמרו שיש להם אישור.

7. לשאלת התובעת כי אמגד אמר במשטרה שלא ראה קודם את הנאשם, לא ידע להסביר את הדבר והציע שאמגד פחד מהחוקרים או פחד לסבך אותו.

בעניין זה יצוין כבר כעת כי אמגד עצמו איננו עד ברשימת עדי התביעה, אמרתו במשטרה לא הוגשה ולא הוכחה ועל כן לא ניתן לקבוע ממצא לגבי גרסתו של אמגד, ודאי שלא לגבי אמיתות גרסתו, על סמך שאלת ב"כ המאשימה במהלך החקירה הנגדית בלבד. על כן בית המשפט לא יידרש לתוכנה של אמרה זו במסגרת בדיקת הראיות.

8. הנאשם הדגיש שוב ושוב שהוא מכיר את המשפחה, שלכולם יש אישורים אשר מתחדשים מעת לעת והוא מאמין להם. הנאשם מסר כי הוא איננו עובד בהסעות לפרנסתו, אלא מבצע אך ורק נסיעה יומית זו בתמורה ל-10 ₪ מכל נוסע, וזאת להשלמת הכנסה.

9. הנאשם העיד כי התברר שלאמגד אין אישור רק כאשר נבדק על ידי השוטר והוא עצמו אמר לשוטרים שהוא מכיר את אמגד ואת המשפחה. לדברי הנאשם, ביום האירוע לא בדק את האישורים, אך בדק אותם מעת לעת בעבר. כמו כן, הנאשם העיד כי כיום אישורי הכניסה לא ניתנים בנייר אלא באמצעות הטלפון וכאשר שאל את אמגד ביום האירוע האם יש לו אישור השיב שיש לו אישור עד מחר, עד ליום 10.3.2021, אבל הוא לא בדק. כשהשוטר אמר שאין לו אישור הוא עצמו אמר לשוטר שיש.

10. לשאלת ב"כ המאשימה מדוע אמר במשטרה שהוא מצטער ושעשה טעות, הנאשם השיב שלא אמר את הדברים ושאלו על מה להצטער. כמו כן, לשאלת ב"כ המאשימה מדוע בחקירה במשטרה אמר שכן בדק את האישורים, השיב שהוא בדק רק אישורים של שלושה תושבים נוספים אותם לקח מהמחסום ושאותם איננו מכיר וזאת מלבד ששת בני המשפחה שאותם הוא מכיר. לשאלה למה לא מסר את הדבר במשטרה, אמר שלא שאלו אותו והוא רק אמר שהוא מכיר את המשפחה הזאת כמה שנים.

11. ב"כ המאשימה הציגה לנאשם את דבריו במהלך החקירה כי ביום האירוע היה במהלך ביצוע עבודות שירות. ב"כ הנאשם התנגד לחשיפת בית המשפט בנוגע לעבר הפלילי. המאשימה הבהירה כי הדברים מופיעים במסגרת תיק המוצגים שהוגש בהסכמה וכן סברה כי השאלה רלוונטית לעניין מודעות הנאשם.

אכן, צודקת המאשימה כי המידע אשר נמסר על ידי הנאשם ביוזמתו במהלך החקירה פעמיים - הן בזירה והן בחקירתו - הוגש בהסכמה לבית המשפט. כמובן שבית המשפט לא יידרש למידע בלתי קביל לגבי עברו הפלילי של הנאשם שאיננו נחוץ ואיננו רלוונטי לבחינת האשמה בתיק זה.

כפי שיפורט להלן, המחלוקת בין הצדדים במקרה זה אינה מצריכה להידרש לשאלת עברו הפלילי של הנאשם. אין מחלוקת כי הנאשם ידע שאסור לו להסיע תושב זר שאינו מחזיק אישור. אין גם מחלוקת שהנאשם מודע

"תופעה" של כניסת תושבי הרשות לישראל ללא היתר. המחלוקת היא לגבי המקרה הקונקרטי, האם התקיים אצל הנאשם היסוד הנפשי הנדרש בעבירה ולכל הפחות חשד המקיים חזקה או שמא קמה לו ההגנה לפי סעיף 13ב(2).

טיעוני המאשימה

12. המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם על סמך הראיות שהוגשו בהסכמה וכן על סמך עדות הנאשם, בשים לב לחזקות שבחוק. המאשימה הפנתה לת/5-7 המלמדים כי לאמגד לא היה היתר כניסה בתוקף ביום האירוע. בעת הבדיקה שנעשתה על ידי השוטרים, אמגד מסר לשוטרים שאין בידו אישור ובבדיקה הוברר שאכן אינו מחזיק בהיתר. במעמד זה נרשם מפי הנאשם שאמגד אמר לו שיש לו אישור (דוחות הפעולה ת/3-4). כמו כן, מאמרת הנאשם (ת/1) סבורה המאשימה כי ניתן ללמוד על כך שהנאשם חשד בפועל, הגם שבהמשך חזר בו מדבריו ואז חזר וטען אותם. הנאשם מסר בחקירתו שמכיר את בני המשפחה כבעלי אישורים, אחרת לא היה נוסע למחסום לאסוף אותם. לשאלת השוטר האם בדק את כולם, השיב בחיוב, אך יכול להיות שאמגד "התפספס" והוא מצטער אם עשה טעות. כמו כן, מסר שהאמין לבני המשפחה אותם הוא מסיע תמיד וכנראה טעה. נטען, כי בפועל הנאשם לא בדק את המסמכים של אמגד והוא לא הוכיח כי בנסיבות שתוארו הוא לא חשד בו, שכן אף לדבריו שאל אותו ואת יושבי הרכב הנוספים אם יש להם אישורים, דבר המלמד על חשד. לדבריו אף בדק את המסמכים של יתר יושבי הרכב למעט אמגד וגם בכך ניתן ללמוד על קיומו של חשד. משכך, לא קמה החזקה והנאשם לא עמד בנטל להראות העדר חשד או עצימת עיניים.

13. המאשימה סבורה כי מאחר והיתר שהייה הוא תמיד זמני ומתחדש מעת לעת, היה על הנאשם לבדוק את האישורים ממש וזאת גם אם מדובר במי שמסיעים כל יום וביקשה ללמוד מעצם העובדה שהנאשם שאל אותם על עצם החשד.

טיעוני הנאשם

14. ב"כ הנאשם סבור כי קיים ספק לגבי היסוד הנפשי של הנאשם וכי בנסיבות הקיימות יש לקבוע שהנאשם לא חשד בזמן אמת שלאמגד אין אישור ולפיכך גם לא בדק את ההיתר ולא צריך היה לבדוק אותו. הנאשם לא בדק את קיומו של ההיתר, כיוון שאמגד הוא אחד מקבוצת בני משפחה שאותם הוא מכיר הרבה זמן ומסיע אותם באופן קבוע. גרסת הנאשם נתמכת בעובדה שאכן לכל שאר הנוסעים ברכב היו אישורי כניסה ורק לאמגד לא היה היתר. כמו כן, ת/6 מלמד כי לאמגד היה רצף אישורי כניסה משנת 2016 ועד לאחרונה. טענות המאשימה מתבססות על דברי הנאשם בחקירה ואולם, גם שם גרסת הנאשם עקבית, שהמשפחה התקשרה אליו, מדובר במשפחת סוחרים שאותה הוא מכיר והוא יודע שלכולם יש אישורים. לכן, גם בחקירה בוססה טענת הנאשם שלא חשד שאין להם אישור. במעמד החקירה הנאשם כבר יודע שעובדתית הוא הסיע שווה בלתי חוקי ומכאן יתר תשובות הנאשם בחקירה תואמות את הסיטואציה, אך מבחינה מהותית הנאשם אמר שהוא האמין לנוסעים מתוך היכרות וכנראה עשה טעות.

15. ב"כ הנאשם ביקש שלא לבסס את הרשעת הנאשם על דבריו בחקירה לגבי בדיקת האישורים, אלא יש להבין אותה בהקשר הכללי של הגרסה וגם לאור ה"אווירה" בחקירה ובבית המשפט שקיימת חובת בדיקת

אישורים, דבר שהוא לא נכון.

דין והכרעה

16. כאמור, החלטתי לזכות את הנאשם וזאת מחמת הספק.

17. סעיף 12ב13 לחוק הכניסה לישראל קובע:

"מי שעשה מעשה כאמור בסעיפים 12א(ג).. והוכחה מודעותו לכך ש... הנוסע... הוא תושב זר, עליו הראיה שהמעשה נעשה באחת מאלה:

(1) לאחר שבדין התושב הזר מסמכים, שלפיהם הוא נכנס לישראל כדין ויושב בה כדין...;

(2) בנסיבות שבהן הוא לא חשד שהתושב הזר נכנס לישראל שלא כדין...".

18. מסעיף זה ניתן ללמוד כי נאשם יכול לצאת ידי חובתו בהקמת הספק לגבי היסוד הנפשי הנדרש בעבירה באחת משתי דרכים: בדיקת קיומו של היתר בפועל או הצגת נסיבות המלמדות על העדר חשד. עמדת המאשימה ולפיה בכל מקרה קיימת חובת בדיקה של האישורים איננה תואמת את לשון החוק (השוו גם רע"פ 10556/03 סעדיה נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 19.12.2004) לגבי החוק כנוסחו הקודם אך לעניין זה לא השתנה המצב המשפטי).

19. אכן, לו סבר המחוקק שיש להטיל בכל מקרה ומקרה של הסעת תושב זר חובת בדיקת קיומם של אישורי כניסה, היה עליו לכתוב את הדבר במפורש וניתן היה גם להגדיר עבירה מתאימה שעניינה אי בדיקת מסמכים. המחוקק לא בחר בדרך זו ואין עבירה עצמאית שעניינה אי בדיקת מסמכים. העבירה המיוחסת לנאשם היא עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי במבנה המיוחד, והמוצדק, של חוק הכניסה לישראל הקובע חזקות לעניין היסוד הנפשי.

20. אין מחלוקת כי במקרה זה הנאשם לא בדק את המסמכים של אמגד וגם לא את המסמכים של יתר בני משפחתו שלטענתו הסיע באותו מועד. משכך, האמור בס"ק (1) לעיל איננו רלוונטי. הטענה היא כי מתקיים האמור בס"ק (2).

21. יצוין כבר כעת, כי גרסת הנאשם בדבר היכרות עם נוסעי הרכב תועדה כבר במעמד הבדיקה (ת/3) וכן נמסרה באותו יום בחקירה במשטרה (ת/1). הנאשם הבהיר בחקירתו כי הנוסעים הם בני משפחה אחת שאותם הוא מכיר ונוהג להסיע אותם לאחר תיאום מראש והוא יודע שכולם מחזיקים באישורים, הנאשם מסר כי הוא מכיר אותם מזה כעשור. גרסה זו לא נסתרה בראיות שבפניי. בין אם מאחר ולא נבדקה ובין אם מאחר שנבדקה ונמצאה נכונה, בשלב הזה בהעדר ראיה אחרת, יש להניח אותה לזכות הנאשם.

22. צודק ב"כ הנאשם בטענתו המשפטית כי הטענה שהוצגה לנאשם בחקירתו, לפיה קיימת חובת בדיקת מסמכים איננה נכונה מבחינה משפטית (ר' ת/1 ש' 56). כאמור, הנאשם הציג גרסה עובדתית לגבי היכרות קודמת עם אמגד ובני משפחתו שאותם מסיע מזה שנים. בעת החקירה לא הוטח בנאשם כי טענה עובדתית זו איננה נכונה (יזכר כי מדובר בחקירה שהייתה בסמיכות מיידית לעיכוב בשטח). בנסיבות אלה כאשר מוצג

לנאשם מצב כאילו הייתה עליו חובה לבדוק מסמכים וכן מוטח בו (ש' 48) שמדובר בעבירה חוזרת לאחר שנשפט בעבר בעבירה דומה, לא ניתן לזקוף את הבעת הצער של הנאשם בחקירה ואמרתו שעשה טעות כראיה לחובתו ולא ניתן להסיק ממנה את קיומו של החשד. יש לראות את הדברים ברצף (ש' 50): **"אני מצטער עשיתי טעות ולא בדקתי אותו אני מכיר אותו ואת המשפחה שלו אני מסיע אותם הרבה וחשבתי שבאמת יש לו אישור ולא בדקתי אני מצטער ממש לא מבין איך עשיתי טעות כזו"**.

23. עמדה זו כאמור הוצגה לנאשם גם במהלך חקירתו הנגדית על ידי ב"כ המאשימה וגם אז נשמעה התנגדות ב"כ הנאשם כי מדובר בהטעיית הנאשם באשר למצב המשפטי (ר' עמ' 3 ש' 18; עמ' 4 ש' 17). עמדת המאשימה גם בסיכומיה הייתה כי גם מסיע "קבוע" של מי שהוא מכיר כבעל אישור צריך לבדוק פיזית את האישורים מדי יום (ר' עמ' 7 מש' 7).

24. בנסיבות אלה, כאשר גם לאחר שהנאשם הציג גרסה ברורה ועקבית במשטרה בדבר היכרות רבת שנים עם הנוסעים וכאשר קיימות אינדיקציות כבר באותו שלב כי גרסת הנאשם איננה שקרית על פניה (על כך ראו גם להלן), לא ניתן לומר כי קיימת חובת בדיקה של מסמכים. היכרות של המסיע לאורך זמן עם תושבי האזור שאותם הוא מכיר על פי תיאום מוקדם ולא מזדמן, אכן איננה מעוררת חשד. לעניין זה ראו גם 6/ת/2016 להבנתי בגרסת הנאשם: ראשית, מדובר במי שמחזיק בהיתר לצרכי מסחר. כאמור, כבר במעמד הבדיקה הנאשם אמר לשוטרים שמדובר במשפחת סוחרים. שנית, עיון 6/ת/2016 מלמד כי לנאשם היתרי כניסה ברצף מאז פברואר 2016. שלישית, על פי דוח הפעולה של השוטר, אמגד הציג היתר שתוקפו פג ביום 28.8.2020, תוך שציין כי מדובר בהיתר "ישן" אך שנאמר לו שקיים אישור בתוקף. ואכן, עיון 6/ת/2020 מלמד כי כבר במועד האירוע היה לנאשם היתר בתוקף מאוחר יותר שתחילתו ביום 3.9.2020. תאריך סיום ההיתר על פי 6/ת/2021 הוא 1.3.2021 אך נרשם בהערות כי ההיתר "נסגר" בתאריך 16.2.2021. לא הובאה בפניי ראיה המסבירה מה ההבדל בין תאריך "סיום ההיתר" לתאריך "סגירת ההיתר", אך על פי שתי האפשרויות לאמגד אכן היה היתר כניסה עד זמן סמוך לפני מועד האירוע.

25. הנאשם העיד כי לפני תאריך זה הסיע את אמגד כחודש קודם לכן (ר' עמ' 5 ש' 6) וכעולה מת/6 באותו זמן עדיין היה לאמגד אישור בתוקף.

26. בנסיבות אלה, הראיות שהובאו בפניי והעדר ראיות אחרות לסתור את גרסת הנאשם שנמסרה כבר במועד החקירה ביום האירוע מובילות למסקנה כי לכל הפחות נותר ספק סביר בשאלה האם הנאשם חשד במועד האירוע בכך שלאמגד אין היתר כניסה.

27. בהתקיים נסיבות בהן לא קם חשד, לא ניתן לומר כי קיימת חובת בדיקה של המסמכים (כזכור, ס"ק (1) ו-(2) הם חלופות ולא תנאים מצטברים). על כן, נותר ספק סביר ביסוד הנפשי של הנאשם.

סוף דבר

28. נוכח כל אמור לעיל, אני מורה על זיכוי של הנאשם מחמת הספק.

תיק מוצגים מוחזר למאשימה.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ד אייר תשפ"א, 06 מאי 2021, במעמד הצדדים